

Narodna mesečno
18 Lir. za inozemstvo
31.50 Lir. - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir. za
inozemstvo 65 Lir.
Cek. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.
Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001 4003.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filliale:
Novo mesto.

SCOVENECC

Bollettino No 1032

Duri combattimenti in Tunisia

Concentramenti di mezzi corazzati
avversari bombardati - 20 velivoli
nemici distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate
comunica:

Nella giornata di ieri si sono svolti duri
combattimenti nello schaccchiere tunisino in
particolare sul fronte centrale e meridionale.

Concentramenti di mezzi corazzati avversari
sono stati individuati e battuti dall'aviazione
dell'asse.

12 velivoli nemici sono stati distrutti dai
cacciatori tedeschi, altri tre sono precipitati in
fiamme, colpiti dalle batterie della difesa.

Tre dei nostri velivoli non sono tornati alla
base.

Nella notte sul 22 apparecchi nemici hanno
gettato bombe su Napoli e dintorni senza
causare vittime.

Ieri nel pomeriggio una ventina di quadri-
motori americani hanno effettuato una in-
cursione su Palermo. Molti fabbricati urbani so-
no stati demoliti o danneggiati.

Le vittime finora accertate tra la popolazione
civile salgono a 38 morti e 184 feriti.

Il contegno della popolazione esemplare.

Ad opera delle artiglierie contraeree della
razza italo-germanica cinque quadrimotori ne-
mici precipitarono in mare.

Nota al Bollettino no 1032.

I piloti che si sono maggiormente distinti
nella azione dei aerosiluranti contro navi nel
porto di Algeri citata dal bollettino di ieri sono
i seguenti: Tenente Lo Russo Cronzo di Cister-
nino (Brindisi); Maresciallo de Risi Giovanni da
Camposano (Napoli); Sergente maggiore Deodato
Corrado da Pachino (Ragusa).

Vojno poročilo št. 1032

Trdi boji v Tunisu

Zbirališča nasprotnih oklepni
sredstev bombardirana
20 sovražnih letal uničenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Včeraj so potekali trdi boji na tuni-
škem bojišču, zlasti na srednji in južni fronti.

Oso letalstvo je poiskalo in tolklo zbirali-
šča nasprotnih oklepni sredstev.

Nemški lovci so uničili 12 sovražnih letal;
tri nadaljina so v plamenih tresčila na tla, za-
deta od obrambnega topništva.

Tri naša letala se niso vrnila v oporišče.

V noči 22. marca so sovražna letala metala
bombe na Napoli in okolice, ne da bi po-
vzročila žrtve. Včeraj popoldne je kakih 20
ameriških štirimotornikov napadlo Palermo.
Mnoge mestne zgradbe so bile podrt ali po-
škodovane. Dosele ugotovljene žrtve med civil-
nim prebivalstvom znašajo 58 mrtvih in 184
ranjenih. Zadržanje prebivalstva je bilo
zgodno.

Protiletalsko topništvo je skupno z italijan-
sko-nemškimi lovci setrelo v morje 5 sovraž-
nih štirimotornikov.

Dodatek k vojnomu poročilu št. 1032. Piloti,
ki so se najbolj odlikovali pri nastopu torpednih
letal proti ladjam v alžirskem pristanišču, ome-
njajem v včerajšnjem vojnom poročilu, so na-
slednji: poročnik Lo Russo Ronzo iz Cister-
nina (Brindisi), narednik vodnik De Risi Gio-
vanni iz Camposana (Napoli); višji narednik
Deodato Corrado iz Pachina (Siracusa).

Seja odbora trojne zveze v Tokiu

Tokio, 23. marca. AS. Japonsko urad. poročilo
pravi, da se je včeraj v Tokiu pod predsedstvom
japonskega zunanjega ministra Tanija sešla me-
šana italijansko-nemško-japonska komisija, usta-
novljena po določilih trojne zveze. Seje so se ude-
ležili italijanski in nemški poslaniki, uradniki pri-
stojnih oddelkov japonskega zunanjega ministrstva
zastopniki japonskih oboroženih sil ter italijanski
in nemški vojaški mornariški uradniki.
Poročilo pravi, da so med sejo ugotovili po-
polno istovetnost pogledov ter da so razpravljali
o važnih vprašanjih ki se tičejo sodelovanja med
trema zavezniki državi v boju zoper skupne
sovražnike.

Tokio, 23. marca. AS. Seja odbora trojne zveze
je bila 22. marca v Tokiu. Odgovor je na tej sej
potrdil sodelovanje držav iz trojne zveze ter raz-
pravljalo o različnih važnih vprašanjih, ki se tičejo
enotnih ciljev in enotnih nastopov treh vlad. Po
zadnji seji, ki sta se je udeležila italijanski posla-
nik ter novi nemški poslanik na Japonskem Stam-

mer, so izdali naslednje uradno poročilo:

Kakor zdaj pa zdaj v preteklosti, so se tudi
pot sešle mešane tehnične komisije, ki jih do-
loča trojna zveza med Italijo, Japonsko in Nemčijo.
Te dni je bilo sklenjeno da se skliče komisija v
Tokiu, med udeležence katere je zadnje čase prišlo do
nekaterih sprememb. Zaradi tega so se danes, dne
22. marca, v palači ministra zunanjih zadev pod
predsedstvom ekse. Tanija, ministra za zunanje za-
vede in člana splošne komisije, sešli: minister sam
ekse. Imdelli, italijanski poslanik, ter nemški po-
slnik ekse. Stammer ter pristojni uradniki mini-
strstva za zunanje zadeve. Dalje so se seje udeležili
člani vojaške tehnične komisije s pristojnimi urad-
niki iz japonskega vojnega in mornariškega mini-
strstva ter italijanski in nemški mornariški in vo-
jaški odposlanci.

Na koncu seje, med katero so premislili in
pretresali različna važna vprašanja, ki se tičejo
sodelovanja treh držav z ozirom na skupne sovraž-
nike, je bilo doseženo popolno soglasje v pogledih.

Vprašanje poljskih mej

Lizbona, 23. marca. AS. Edenovo potovanje
v Washington je imelo dva jasna cilja: prvi je
bil vojaški, to je vojna proti podmornicam,
drugi je bil političen in naj bi med drugim
rešil tudi spor o rusko-poljskih mejah. Od preve-
ra je odvisna zmaga, od drugega pa enotnost
v mozaiku begunskih vlad v Londonu in Wa-
shingtonu. Očitno si Eden ni izbral ugodnega
časa za svoje potovanje, kajti ravno med nje-
gorim bivanjem v Ameriki je bil uničen velik

konvoj. Na političnem polju tudi ni mnogo
bolje. Vprašanje o rusko-poljski meji naj bi
bilo rešeno v pogovorih med Litvinovim, Roose-
veltom in Edenom. Splošno mnenje pravi, da bo
meja potegnjena po željah Sovjetske Zveze.
Sovjetske želje je sporočil Litvinov. Triumvirat
ne bo imel lahke naloge. Nov poljski poslanik
v Washingtonu grof Poninski je zbral tuje in
ameriške častnike in jim govoril o poljskem
stališču. Grof Poninski dobro ve, kako se spo-

Nemci napadajo pri Kursku

Pri Lačoškem jezeru so bili sovjetski napadi odbiti — V osmih tednih ponesrečene bitke za Orel so imeli
Sovjeti nad 100.000 mrtvih in 10.594 ujetih — Zaplenjenih ali uničenih je bilo 1061 tankov in 485 topov

Hitlerjev Glavni Stan 23. marca. Nemško
vrhovno poveljstvo objavlja:

Lastni napad zahodno od Kurska je na-
vzlic težavnim ozemeljskim okoliščinam in proti
krčevitemu sovjetskemu odporu znova pridobil
na ozemlju.

Južno od Lačoškega jezera so vsesplošno
bojih propadli obnovljeni sovražni napadi.

Iz celotnega ostalega trdnega ustališnega
vzhodnega bojišča poročajo le o bojih krajev-
nega pomena.

V januarju od severa in juga pričeti sovraž-

ni velenapad za odrezanje prostora pri Orlu
se je izjalovil v odločnem napadu nemških čet.
V osmih tednih trajajočih težkih bojih zimske
bitke za Orel, so imeli Sovjeti 10.594 ujetnikov,
njihove krvave izgube znašajo nad 100.000 mož.
Zaplenjenih ali uničenih je bilo 1061 tankov, 485
topov in nešteto ostalega orožja vseh vrst.

V srednjem in južnem Tunisu se nada-
ljujejo trdi boji. Protinapadi nemških čet so
vrgli sovražnika na nekaterih mestih nazaj. Na
drugih odsekih so italijansko-nemške skupice,
podprte od letalstva, v težkih obrambnih bojih.

Nad sredozemskim prostorom je bilo
sestreljenih 15 sovražnih letal, tri lastna letala
se pogrešajo.

Sovražni bombniki so včeraj iz velike viš-
ne napadli severno nemško obalno področje.
Prebivalstvo je imelo izgube zlasti v Wil-
helmshaven u. Lovci in pomorsko topništvo
so sestrelili 5 sovražnih bombnikov.

Težka ameriška bojna letala so preteklo noč
bombardirala ladjedelnice in preskrbovalno pri-
stanišče Hartlepool na vzh. angleški obali.

Knez Aimone Savojski se poklonil spomenu admirala Giovanola

La Spezia, 23. marca. AS. Knez Aimone Sa-
vojski, vojvoda Aosta, je prispeval večer izka-
zat poslednjo čast truplu admirala Guida Per-
zia Giovanola, ki je ležal v dvorani mornariške
vojaške bolnišnice v Apuaniji. Prišla sta tudi
državni podtajnik za mornarico admiral Riccar-
di in poveljnik pomorskih sil admiral Jacchino.
Pogrebne slovesnosti so se začele danes zjutraj.
Divizijski admiral Giovanola, bojevnik v treh
vojnah, je bil odlikovan z vojaškim savojškim
redom za svoje vedenje v prvi pomorski bitki
v Sirti.

Zimska bitka je dejansko končana

Berlin, 23. marca. AS. Govornik nemškega
vrhovnega poveljstva general Dietmar je govoril
v radiu o zepilogu k zimski bitki. Med drugim
je dejal, da se tam, kjer nemške čete napadajo,
odigrava zadnje dejanje zmagovite nemške pro-
tirofenzive, ki je dosegla višek v zasedbi Harkova.
Nevarnost, da bi Sovjeti prebili naše obrambne
črte proti Dnjepru, je odpravljena. V glavnem je
zimska bitka praktično končana.

Danes lahko z zadovoljstvom trdimo, da so
naše divizije močno utrjene na vseh napadalnih
odsekih od Orla, Džacka, do Rževa, Toropa pa
do Ilmenskega ter do Lačoškega jezera. Povsod
so prej ali slej bile mase sovjetskih napadalcev
ustavljene in njihov cilj je izpodletel. Lahko se
reče, da je nemška obramba sprevrgla vse so-
vražne ofenzivne načrte. Zasedba nekaj kvadrat-
nih kilometrov ozemlja ni nič v primeri s stra-
hotnimi napadalčevimi izgubami, ne da bi sovraž-
nik dosegel zasedbo vzhodne Ukrajine ter uni-

ženje tankajšnjih nemških čet. Boljševiki — na-
daljuje general Dietmar — so očitno zagrešili
največjo napako, ker so podcenjevali moč naspro-
tnika. Zaman so poskušali doseči ravnotežje ob
Doncu in v naglici pošiljali tjakaj rezerve iz
drugih bojišč. To dejstvo je značilno, če se upo-
števa, da jim doslej kaj takega ni bilo potrebno.
To kaže, da teorija o neizprijivosti nasprotnih
sil nima več prave vsebine. Nasprotna pa se
lahko opazuje, da je nemško poveljstvo zadnje
tedne dokazalo, da ni znalo ohraniti le svoje
obrambene sile, marveč izvesti novo taktiko, ki
sovražnika izpruže ter uničuje njegove mogočne
skupine. S tem — zaključuje nemški general — si
gotovo ne laskamo, da smo dosegli cilj: možnost,
da bodo bodoči dogodki prinesli še dvige in
padee, še ni odpravljena. Iz izkušnje je zimske
kampanje pa lahko sigurno sklepano, da odločna
operativna taktika in smelost poveljstva z jasni-
mi pogledi ne more ostati brez uspehov.

Churchill o povojnih problemih

Druga izdaja zloglasne Zveze narodov - Posnemanje fašistične socialne
politike - Churchill si želi družino s številnejšimi otroki

Lisbona, 23. marca. AS. Angleški ministrski
predsednik je sklenil z govorom po radiu spo-
ročiti angleškemu narodu, da je ozdravel. Naj-
prej je dejal, da namerava spregovoriti o no-
tranjih vprašanjih. Upal je, da bo tako ublažil
politična nasprotstva, ki se v Angliji vedno bolj
širijo. Hvalil je demokratični sistem ter povzdi-
goval zlasti delo, ki ga je opravil sam kot mi-
nistrski predsednik. Dejal je, da noče nič pre-
krokovati glede dogodkov v bodočnosti. Brž na-
to pa se le ni mogel držati, da ne bi prerokoval.
Dejal je namreč, da se utede sedanja vojna
končati drugo leto ali pa šele leta 1945. »Ko
bo končana vojna v Evropi,« je dejal, »bodo
naše sile poslane na drugi konec sveta, da kaz-
nujejo Japonsko in osvobodijo naše ozemlje na
Daljnem vzhodu.«

Nato je govoril o vprašanjih bodočnosti, o
tistih vprašanjih, ki so — kakor je Churchill
sam dejal — zavita v meglo. Izrekel je upanje,
da zavezniki narodi pozorno proučujejo ta
vprašanja. »Upati in prositi moramo,« je dejal,
»da bi bile tri največje države vredne svoje
največje odgovornosti.« Cenar prikriti, je ven-
dar jasno Churchillovo priznanje, da Anglija,
Rusija in Amerika niso iste misli glede vpra-
šanj po vojni. In da zato kljub sestankom na
ledji »Potomaca«, v Casablanci itd. še ni prišlo
do jasnih in odkritih razgovorov. Nekam boječe
je namiznil na bodočo ureditev sveta, kakor si
jo zamišljajo Britanci, ter dejal, da bodo po
vojni ustanovili svetovno zvezo, v kateri bodo
zastopani najprej vsi združeni narodi, nekega
dne pa vsi narodi, svetovno zvezo, ki naj bi jo
sestavljala dva svetova: evropski in azijski.

Gre torej za obnovo evropske Zveze nar-
odov, ki nosi največjo odgovornost za sedanje
vojno. Razlika bi bila le ta, da v bodoče ne bi
bila samo ena Zveza narodov, pač pa dve in da
bi prejšnjo britansko diktaturo v bodoče nadom-
estili odkrita angleško-rusko-ameriška dik-
tatura. Churchill je potem poveljeval evropsko
omiko ter poudarjal potrebo po obnovitvi ev-
ropske veličine. Samega sebe je torej označil
kot »dobrega Evropejca«, pri tem pa je očitno
pozabil, da je bil on sam tisti, ki je povzročil,
da se je na Evropo vrgla sila, ki je zaradi svo-

jega plemena in političnih nazorov največji so-
vražnik Evrope, t. j. Sovjetska Rusija. Ameri-
ka, ki je po angleških bujskarjih šla v vojno,
nikdar ne bo smatrala Evrope za kaj drugega
kakor za trg, ki ga lahko izkorišča v svoje go-
spodarske namene.

Ustanovitev te »nove zveze narodov« ali
bolje rečeno teh »naših zvez« bo — je dejal
dobesedno Churchill — v skladu z visokimi
koristmi Anglije, Združenih držav in Rusije.
S tem je hotel prepričati svoje rojake, da se
skupne koristi raznih držav na svetu ne bodo
krizale z zasebnimi interesi Anglije.

Prešel je nato na notranjo ureditev Anglije
po vojni. Razni socialni načrti, kakor je na
primer Beveridgeov, kažejo, da bo po vojni
nujno treba spremeniti socialno zakonodajo.
Glede poljedelstva je izrekel željo, da bi videl
»stemelj preporod kmetijske življenja«, nato
pa je pripomnil še: S pomočjo zelo zvišanih
plač, najboljnih stanovanjskih razmer in po za-
slugi sodobnih prevoznih sredstev ter zabavišč,
kakor na primer radia in kina, bo moralo živ-
ljenje na deželi tekmovati z življenjem po
mestih.

Očitno je Churchill hotel na vsak način po-
zabiti, da vse tisto, kar v Angliji nameravajo
vesti šele po vojni, v fašistični Italiji že imajo.
Kakor nekam nehoti je hvalil italijansko so-
cialno politiko, ko je govoril o ljudskem zdrav-
ju in o zdravstveni službi. Dejal je tudi, da je
otrokom treba dati mleka, nato pa nadaljeval:
Zdravi ljudje so največji zaklad za vsak na-
rod. Našim ljudem je treba na vsak način po-
guma, da bodo imeli čim več otrok. Churchill
je nato govoril o mladinskih skrbstvih, o zdrav-
stvenih razmerah, o materinstvu in drugem, kar
je najvažnejše za bodoči rod. Veliko pozornost
je treba posvetiti tudi šolskemu pouku. Vsi
ljudje pa morajo sodelovati z vlado. »Moramo
zagotoviti,« je dejal, »da bodo sinovi vseh ljud-
skih slojev imeli dostop do najvišjih služb.«
S tem je ministrski predsednik priznal, da so
kljub tako imenovanemu demokratičnemu re-
dovodstva mesta izključno v rokah tistih, ki so
si vedno lastili pravico gospodovati nad ljud-
stvom.

Končno je Churchill nehoti tudi priznal,
kakšni so resnični nameni Velike Britanije v
sedanji vojni. »Vsak lahko vidi,« je dejal, »kako
težavno je obnoviti naš izvoz tako, da bi bil
donosen. Obveščen pa sem, da bo z ozirom na
splošno stanje na svetu po naši zmagi zelo po-
trebno in pametno obnoviti izvoz. Takoj po
vojni bo veliko povpraševanje po tistem, kar
imenujemo »živila«.
Ne bo odveč, če pripomnimo, da bi vprav
na razvalinah vojne, ki jo je povzročila Angli-
ja, Churchill in Anglija radla znova vzpostaviti
svojo gospodarsko diktaturo.

S.S. VAN DINE:

27

Umorjeni Kanarček

»Kaj pravi Skeel o prstnih odtisih?«
»Pravi da jih je lahko pustil popoldne, ko je bil na obisku.«
»Kaj pa odtisi na ključu?«
Heath se je zasmejal.
»Tudi za te je našel pojasnilo. Pravi da je slišal, da nekdo prihaja in da se je skrival v omaro. Ni hotel, da bi ga videl kak plesalkin prijatelj.«
»Zelo ljubezno dečko, ki noče kvariti poslov svoje prijateljice!«
»Saj mu vendar ne verjamete, gospod Vance?« je presenečeno vprašal Heath.
»Bog ve! Na vsak način pa je naš prijatelj spletel precej dobro urejeno zgodbo.«
»Preveč je urejena, da bi mi bila všeč,« je zamrmral nerednik.
»Je to vse, kar ste mogli zvedeti od njega?« je vprašal Markham, ki očitno s tem ni bil bogve kako zadovoljen.
»Vse, gospod načelnik. Skeel se drži teh svojih izjav z vso krčovitostjo.«
»Niste našli nikakega dleta v njegovem stanovanju?«
Heath je priznal, da niso našli ničesar.
»Saj vendar niste mogli pričakovati, da bi ga imel pri sebi?« je pristavil.

Markham se je globoko zamislil. Čez nekaj časa pa je dejal.
»Nimamo dovolj močnih dokazov v rokah, čeprav smo preprani o Skeelovi krivdi. Njegov alibi sicer nima mnogo pomena, vendar pa bi skupaj z vratarjem izpovedjo zadoščal pred porotnim sodiščem!...«
»Kaj pa pristan?« Heath je bil močno razočaran. »Poleg tega so še grozje, prstni odtisi in njegova preteklost.«
»Vse to je postranskega pomena,« je odvrnil Markham. »Pri umoru je treba močnejših dokazov. Dober odvetnik bi v tem primeru z lahkoto dokazal njegovo nedolžnost. Ni izključeno, da mu je plesalka res dala prstan pred enim tednom. Brez dvoma se spominjate, da je sobarica pripovedovala, da je takrat zahteval denar. Tudi ni izključeno, da je odtise res pustil v ponedeljek popoldne. Tudi ga ne moremo obdolžiti, da se je poslužil tistega dleta, ker še danes ne vemo kdo je vlomil lansko leto v Park Avenue. Njegova povest je precej verodostojna in nobenega dokaza nimamo, s katerim bi jo mogli ovreči.«
Heath je skomignil z rameni. Njegova vreča je bila prazna.
»Kaj naj torej storimo z njim?« je vprašal skoraj obupano. Markham se je zamislil. Tudi on se je čutil poraženega.
»Preden odgovorim, ga moram tudi sam videti,« je dejal in pritisnil na gumb in vstopivšemu policistu naročil, naj privede Skeela.
»Vprašaj ga o njegovih znamenitih svilenih srajcah,« mu je svetloval Vance. »Skušaj izvedeti, če se njemu zdi neobhodno potreben bel telovnik k večerni obleki.«

»Naš urad ni nikaka krojačnica!« je nevoljno vzkliknil Markham.
»Dragi Markham, več ti tvoj Petronij ne bo povedal.«
Nekoliko pozneje je policist privedel Skeela, vkleknjenega.
Mladenčeva zunanost je bila danes vse prej kot guzdalska. Bil je blede in prepaden. Noč, ki jo je prebil v ječi, je pustila na njem vidne znake. Bil je neobrit, nepočesan brki so bili razmršeni in samoveznica zmečkana. Kljub zanemarjeni zunanosti pa je njegovo vedenje bilo samozavestno in celo ironično. Sovražno je pogledal Heatha, nato pa se je malomarno okrenil k Markhamu.
Na Markhamova vprašanja je odgovarjal s povestjo, ki jo je že povedal naredniku. Poudarjal je najmanjše podrobnosti z vztrajnostjo človeka, ki se je naučil svojo vlogo na pamet in jo zna zelo dobro. Markham ga je skušal najprej pridobiti z dobrohotnostjo, nato je začel z grožnjami, končno pa ga je ožmerjal. Skeel pa je imel jeklene živce in se ni vdal. Priznam, da sem ga moral občudovati, čeprav mi je bil do skrajnosti odvraten.
Po polurnem izpraševanju je Markham odnehal. Bil je popolnoma razočaran v svojem pričakovanju. Hotel je aretiranca že odsloviti, ko se je Vance počasi dvignil, se brezbrizno približal Markhamovi pisalni mizi. Sedel je na rob mize, rado vedno pogledal Skeela in dejal:
»Ste torej strasten igralec Khun Khana? Meni se ta igra zdi zelo neumna. Morda pa je bolj zanimiva od Conquains ali Ramina? Igrali so to igro v evropskih klubih in mislim, da je orientalskega izvora. Domnevam, da jo igrate še z dvema kockama?«

Skeel je za trenutek nehote namršil obrvi. Bil je navajen nasilnosti sodnikov in policistov, zdaj pa se je znašel pred neko novo vrsto proizvedovalca, ki ga do zdaj še ni poznal. V prvem trenutku ni mogel zakriti svojega presenečenja. A kmalu se je znašel in se s predznim smehom postavil proti novemu nasprotniku.
»Povejte mi tudi,« je nadaljeval Vance z zdo gočasnim glasom, »ali se je skozi ključavnico v omaro videl tudi divan?«
Hipoma je z mladeničevega obraza zginitel nasmeh.
»In še nekaj,« je nadaljeval Vance in pri tem ni odrgal pogleda od mladeniča, »zakaj niste poklicali?«
Pozorno sem opazoval aretiranca. Čeprav se poteze njegovega obraza niso premaknile, sem opazil, da so se mu zenice razširjale. Domnevam, da je tudi Markham to opazil.
»Nima pomena, da bi odgovorili,« je dejal Vance medtem, ko je Skeel že odpiral usta. »Rad bi samo vedel, če ste se ob tem pogledu prestrašili.«
»Ne vem, o čem govorite, gospodi!« je odvrnil Skeel s prejšnjo nesramnostjo. Kljub njegovi hladnokrvnosti pa je bilo opaziti, da ni več tako samozavesten kakor prej. Videti je bilo, da se šli, da bi bil brezbrizen in to je njegovim besedam vzelo prepričevalno moč.
»Očitno to ni bil bogve kako prijeten položaj!« je nadaljeval Vance, kakor da bi ne bil šli od govorca. »Kaj ste mislili, ko ste stisnjeni v temnem kotu začutili, da je nekdo skušal odpreti omaro?« Vance je nepremično zrl aretirancu v oči. Čeprav je njegov glas še vedno bil popolnoma brezbrizen.

SPORT

Castna mesta za ranjence

Državni športni vodja von Tschammer je izdal odlok, po katerem morajo biti na vseh večjih športnih prireditvah rezervirana brezplačna mesta za vojaške ranjence. Odlok, ki ima tri točke, se glasi takole:

1. Težke vojne ranjence je treba povabiti v primernem številu kot goste na vse velike športne prireditve.
2. Načelno je treba dati povabljenim ranjencem brezplačne vstopnice.
3. Zaradi lažje izvedbe tega odloka priporočam sodelovanje s krajevnimi oblastmi za oskrbo ranjencev, da ne bo zlorabe pri ugodnostih, ki so za ranjence same po sebi razumljive.

Z malim teniškim loparjem v roki bodo potovali slovaški igralci namiznega tenisa v Španijo, kamor so povabljeni na meddržavne tekme. Kakor vidimo, prireajo tudi v malem športu velike tekme.

Smuške skoke za državno prvenstvo Finske je gledalo 15.000 gledalcev. Najdaljši skok je izvedel Laakso, ki je postavil s 69 m nov rekord skakalnice. Če se ne motimo, je to najboljša znamka, ki so jo dosegli v tej zimski sezoni.

Parliamo l'italiano

Schema della XV lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leben, mercoledì, 24/3/1943-XXI, ore 19.00.

LEZIONE QUINDICESIMA

Imperfetto dell'Indicativo

ascolt-are	rispond-ere	part-ire
ascolt-avo	rispond-eva	part-ivo
ascolt-avi	rispond-evi	part-ivi
ascolt-ava	rispond-eva	part-iva
ascolt-avamo	rispond-evamo	part-ivamo
ascolt-avate	rispond-evate	part-ivate
ascolt-avano	rispond-evano	part-ivano

ascoltavamo = si ascoltava	noi si ascoltava
av-ere	essere
av-eva	ero
av-evi	eri
av-eva	era
av-evamo	eravamo
av-evate	eravate
av-evano	erano
avevamo = si aveva	noi si aveva
eravamo = si era	noi si era

La lettera aveva l'indirizzo falso — Avevo con me un portafoglio che conteneva quaranta lire — Passavo la sera e leggevo il giornale — La lettera era lunga e faticosa, ma ogni due o tre ore ci riposavamo un poco — A Roma noi si alzava tutte le mattine alle sei, poi si andava in giro fino alle dieci, alle sedici si usciva di nuovo e alla sera non si ritornava mai a casa prima delle ventitre — Era brutto ma era anche molto simpatico: soprattutto poi aveva un ottimo cuore — I chiechi di grandine erano così grossi che parevano piccole uova — Quando mio fratello era in guerra, scriveva quasi ogni giorno a casa — I soldati si avvicinavano sempre più alla città fortificata — Credevano di far quattrini e invece sono più poveri di prima — Era un uomo simpatico, ma se attaccava discorso, non vi lasciava più — In quel negozio la merce si vendeva a prezzo fisso — Dietro la casa si stendeva un prato immenso, davanti un piccolo giardino: ricordo che anche d'inverno noi si era sempre fuori a giocare — Leggeva la lettera e grosse lacrime le solcavano le guance — Gridava come un ossesso — Si viveva alla giornata — Eravamo quattro gatti — Bestemiavamo come turchi.

Esercizi

1. Coniugate all'imperfetto: Mangiare e dormire — Non avere né fame né sete — Rispondere sempre puntualmente alle lettere ricevute — Sperare di far presto e bene — Sentire che dovere arrendersi — Essere a letto da due giorni — Avere gran voglia di dormire — Calmarsi e lasciarsi convincere.

2. Mettete l'imperfetto al posto del presente: Sono tardi d'ingegno — Aborrisco la luce della verità — L'aria è frizzante — Le siepi grondano di guazza — Ascoltiamo con molta attenzione — Perché avete tanta paura? — Mi accorgo dell'errore — Si riflettono nelle acque le ombre delle grigie montagne — non digerite bene, perché mangiate troppo presto — Sei rosso come un gambero — Non ho niente da fare — Parlate come un libro stampato — Versa torrenti di lacrime — Sono cose molto interessanti.

Tu natijseno besedilo je samo ključ za vse one, ki sledijo potjo italijanskega jezika. Italijanske ure so na sporedu ob ponedeljskih in sredoah za začetnike, ob petkih pa za tiste, ki že imajo predznanje, vedno ob 19 uri.

NAROCATE »SLOVENCA«!

Zaželel si je smrti od lakote v samoti

Nemški listi so te dni pisali o nekem starem možu, ki ga je povsem onemoglega in do smrti izčrpanega našel mlad kmet v neki planinski koči. Nesrečni mož že 25 dni ni zaužil nobene stvari in se je bil umaknil v tisto planinsko kočo, da bi tam umrl v popolni samoti. Tako je namreč povedal mlademu kmetu, ki mu je po golem naključju preprečil ta njegov svojevrstni sklep s tem, da ga je našel, mu dal iz svojega nahrbtnika izdatni prigrizek ter ga odvedel do bližnjega zdravnika.

Nasprotja v ameriških poročilih o izgubah na Tihem morju

Tokio, 17. marca. s. V tukajšnjih mornariških krogih opozarjajo na nasprotja, ki jih vsebujejo zadnja uradna poročila severnoameriškega mornariškega ministrstva. Zadnje uradno poročilo na primer govori o izgubi dveh letalostopilk, štirih težkih križark, 3 lahkih križark, 13 rušilcev v času od 8. avgusta 1942 do 7. februarja 1943. V teh krogih naglašajo, da je severnoameriško mornariško ministrstvo lani 26. oktobra poročalo, da so bile potopljene tri težke križarke in sicer »Quincy«, »Vincennes« in »Astoria«, 11. januarja letos da je bila potopljena »Northampton«, 18. februarja pa, da je ista usoda doletela tudi »Chicago«, kar se z drugimi besedami pravi, da je bilo v celotji potopljenih pet težkih križark, dočim uradno poročilo severnoameriške admiraltete govori le o štirih. V tukajšnjih krogih tudi poudarjajo, da so Združene države po poročilu japonske admiraltete pretrpele največje izgube s tem, da je bilo potopljenih v celoti 98 vojnih ladij, 33 trgovskih ladij, poleg tega pa, da je bilo po-

škodovanih še nadaljnjih 42 vojnih in 8 trgovskih ladij. Amerikanci so poleg tega izgubili še 1311 letal, bodisi da so bila streljena ali potopljena. In to v času od 7. avgusta lanskega leta do 7. februarja letos v bojih za Salomonske otoke in za otok Rennel. V tukajšnjih mornariških krogih slednjič pripominjajo, da se Amerikanci še vedno drže svoje stare navade, poročati o svojih izgubah z veliko zamudo, kakor so na primer poročali o izgubah pri Pearl Harborju šele po letu dni molka.

Nemški poslanik v Madridu umrl

Madrid, 23. marca. AS. Nemški poslanik Adolf von Moltke je umrl v Madridu zaradi operacije na slepiču. Novica o njegovi smrti je v Madridu vzbudila živo obžalovanje, ker so pokojnega poslanika poznali kot odkritosrčnega prijatelja Španije.

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

Po kratki mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubljani mož, oče, stari oče, tast, gospod

MATIJA DEŽMAN
bivši izvošček

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 24. marca 1943, ob treh popoldne z Zal, kapela sv. Janeza.

Zalujoka ŽENA
in hčere ERNA, VIDA, ANICA, ter družini RUPNIK, GORSIC

Trije zlati laski deda Vseveda

Spisal K. J. Erben — Risal Ivan Romih

LEZITE V HIŠO NA SENO, JUTRI ZGODAJ VAS PA POPELJEM NA CESTO! — KMALU POTEM SE RODI OGLARJU SIN.

O POLNOČI ZAPAZI SPODAJ V IZBI SVETLOBO. — POGLEDA SKOZI LUKNJO V SOBO.

Ljubezen Kristine Homanove

V vsem se ji je izpovedal. Kaj mu je pomenila, ko jo je prvič zagledal. Kako je hrepenel po njej in koliko jo moral prestati. Vse to že prej, preden je spregovoril eno samo besedo z njo, preden je vedel, kako ji je ime. Tudi pozneje, ko se je seznanil z njo, ko sta ga vabila na Poljane, kamor je tako rad zahajal, mu ni bilo lahko. Koliko neizpovedanih misli in želja je nosil v srcu, ko se je vračal z obiskov! Takrat na sprehodu se ni mogel premagati in mu je ušla beseda razodetja. Potem je bilo tem težje. Odpotoval je in se spet vrnil. Ničesar drugega si ni želel na svetu, kakor da bi mu postala žena.

»Temu se moram odpovedati: zame pomeni že velik del sreče, če smem biti v vaši bližini.«
Vedel je, da ji ne pomeni veliko. Naj se zgodi kar koli, danes, jutri ali kdaj koli v daljnji bodočnosti — njegovo hrepenenje bo veljalo samo njej!

»Nikoli! — Na vse večne čase nikoli!«
Kristina pripada vendar pokojnemu, in po koljni živi v njenih prsih.

Tega mu ni povedala niti glasno, niti tiho. Tako si je mislila, ko je poslušala njegove vroče besede. Tako hladno mu je podala roko, pa tako odločno in resno, da Bergen ni mogel dvomiti o tem, kako je z njo.

Nikoli!

Preko globokega prepada te besede pa je bila pripravljena nuditi mu vse, kar mu je nuditi mogla. Tudi sprejemati je bila pripravljena. Kdaj pa kdaj je spreletel Bergena občutek sreče: kadar ji je pripravil kaj veselega, kadar jo je obdaroval z žarki vedrosti.

Na uspeh ni mogel misliti. Za to mu ni dajala povoda. Prinašal ji je najlepših knjig, cvetja, umetniških revij in podobnega.

Pri tem si je mislil: Sprejmi brez skrbi. Ničesar si ne domišljujem in vem, kako je s teboj. Vse ti dajem preko prepada. Nikar naj te ne skrbi, da bi mislil drugače.

Tudi Kristina ga je razumela. Brala mu je iz duše in je čutila utripe njegovega srca, ki so dajali povoda za obdarovanje. Polprežljivo je sprejemala, skoraj jo je bolelo, zakaj v resnici je bila v tem le senca ponižanja.

Marsikdaj ji ga je bilo zelo žal. Takrat ji je prišla pred oči vsa teža njenega zlomljenega življenja, ki jo je poglajalo v to igro.

Marsikdaj pa jo je zajel tudi čuden vtis. Kadar so se zbudili trpki spomini in ji iznova odpirali rano, tedaj si je govorila: Tu je še nekaj. Dalja brez meja, nekaj, kar me nosi in kar ima tudi svoj smoter. Bergen me potrebuje. Iznova se ji je prebudil čut dolžnosti. Vse, kar je vedela o njem, je pomenilo zanjo dolžnost, čeprav si ni bila na jasnem glede podrobnosti.

Spet je začela s petjem in se je celo potrudila, da se je v svoji umetnosti izpopolnjevala. Čutila je, da je v tem dolžnost napram prijatelju. Ne, potapljal se ni več hotel!

V gotovem oziru je pomenila njena umetnost

vendar nekaj, kar ni bilo odvisno od njega. Kadar se je zbal, da visi preveč na prijatelju, je videla v svojem petju rešitev. V vsakem slučaju ga našla v umetnosti svoje lastno pribežališče. Misel, da je tako ustvarjajočemu človeku enako vredna, jo je tolažila.

Toda ravno v umetnosti je tičala tudi njena velika nevarnost. Ni bilo prvič, da se je zgodilo nekaj čudnega, če je prepevala.

Kakor da bi bil Bergen pozabil na besedo — nikoli!

»Nikoli! — ali pa jutri,« je rekel.

In kadar je pela, zlasti pa, če je pela po resnih in napornih studijah tako kot nekdanj, če daj je vzplamtel Erik Bergen v novem ognju lju bezn. Ni ga pokazal, skrival ga je kakor žerjavo pod ledom. Ničesar ni zahteval, samo s tru dom se je krotil in je še bolj trpel.

To je čutila in nekajkrat se je že zgodilo, tako se ji je zdelo, da je prav zaradi tega zvenela njena pesem drugače — lepše.

Ob takih urah ji je bilo čudno. Potrpežljiva in zadržana Bergenova ljubezen ji je prihajala prav do srca. Tudi njen mož je bil zadržan v ljubezni.

Ali je mogoče, da obišče človeka ljubezen še enkrat? Dvakrat v življenju?

Misel je začela delovati hitreje. Ali je mogoče, da bi prinesla druga ljubezen kaj pozabe?

Potem jo je zaneslo premišljevanje proti čudoviti luči, proti nebeški modrin. In ko jo je za nesio nazaj na zemljo, je čutila polomljeno peruti.

Ne, kako bi mogla pozabiti — — —

Saj ni rešitve, saj je bil samo izlet bolne domišljije!

Njeno življenje pripada pokojnemu človeku in hrepenenju, ki ne bo nikoli utešeno. — Domo tožijo po možu, ki živi v njenem srcu, kateremu velja vsa ljubezen.

Zenski krožek v mestu je vedel že vse vnaprej. Čeprav niso bile vse članice prepričane, so vendar govorile, da se bo Kristina zaročila še preden bo minulo leto žalovanja. To je bilo zmago slavlje, ko so brale črno na belem, da se je Kristina Homanova zaročila z Erikom Bergenom!

Zgodilo se je osem dni prej, preden je poteklo leto obveznega žalovanja. Ker pa je prišlo Bergenu na uho hujše govorjenje od onega zgoraj — kaj vse so vedele povedati o njegovih obiskih na Poljanah! — si je vzel časa in poslal trem velikim dnevnikom sporočilo, da se bo v nekaj tednih oženil.

Kristina je bila njegova!

Kako je prišlo do tega?

Tudi pomladne zarje pridejo kar čez noč, po dolgi ledeni zimi; vojne se rodijo v mirnih časih; sredi najhujše razprtije pride do pomiritev, in sonce rado posije za hudo ploho.

Med dvema dušama pridejo trenutki, ko se zbliznata čisto brez zunanega vpliva. Nenadoma se zgodi, česar nista v hipu poprej niti slutili.

Bil je trenutek obupa nad njegovo močjo; trenutek, ko je izbruhnil zgolj plamen iznad ledene lupine. V istem trenutku je bila tako slaba, tako izmučena. Nepristojno trpljenje jo je utrudilo. K temu je prišlo še nekaj drugega: videla je, kako se hriči Bergen sam s seboj. Trenutek slabosti in takoj za tem trenutek srčnosti — in porodila se je odločitev, podobna prostovoljni smrti.

Urednik: Viktor Cencič